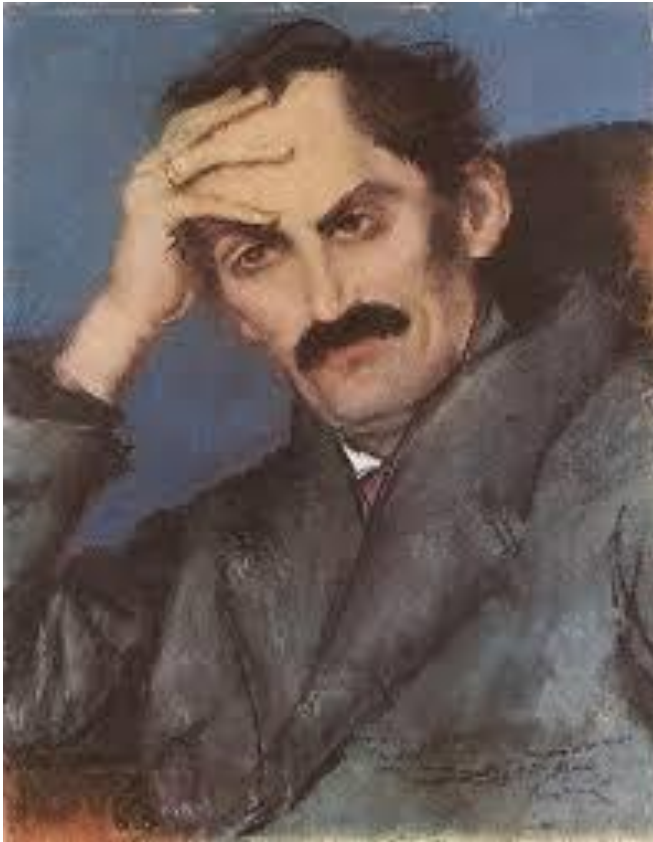

Babits Mihály:

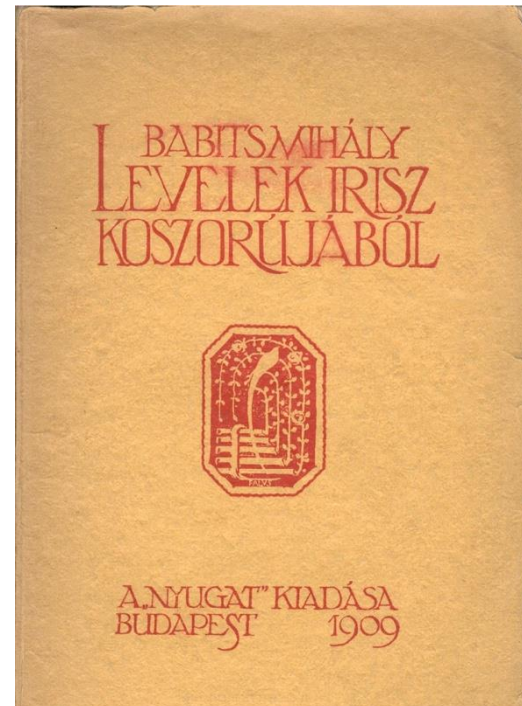
A lírikus epilógja

Fekete ország

A lírikus epilógja

- 1903
- Levelek Irisz koszorújából című kötet záró darabja
- költői utószó

A lírikus epilógja

Csak én bírok versemnek hőse lenni,
első s utolsó mindenik dalomban:
a mindenséget vágyom versbe venni,
de még tovább magamnál nem jutottam.

S már azt hiszem: nincs rajtam kívül semmi,
de hogyha van is, Isten tudja hogy' van?
Vak dióként dióban zárva lenni
S törésre várni beh megundorodtam.

Büvös körömből nincsen mód kitörnöm,
Csak nyílam szökhet rajta át: a vágy --
de jól tudom, vágyam sejtése csalfa.

Én maradok: magam számára börtön,
mert én vagyok az alany és a tárgy,
jaj én vagyok az ómega s az alfa.

A lírikus epilógja

- elégia, szonett, ars poetica
- szerkezetileg négy egységre osztható
- Kifejezőeszközei: ellentét, a metafora , a szimbólum, az alliteráció, a költői kérdés és a figura etymologica.

A lírikus epilógja

- A vers központi kérdése: Megismerhető – e a világ?
- A világ megismerése nem terjed túl az önmagunk megismerésén.
- A világ megismerhetetlen és kifejezhetetlen.

A lírikus epilógja

- Az én önmagába való bezártsága: vak dió, bűvös kör, feltörhetetlenség, börtön.
- mindenség vágya
- paradoxon:
  - a vers beszélője túl akar lépni a személyességen, hogy megismerhesse a világot
  - nem léphet túl a személyességen

Fekete ország

Fekete országot álmodtam én,
ahol minden fekete volt,
minden fekete, de nem csak kívül:
csontig, velőig fekete,
fekete,
fekete, fekete, fekete.
Fekete ég és fekete tenger,
fekete fák és fekete ház,
fekete állat, fekete ember,
fekete öröm, fekete gyász,
fekete érc és fekete kő és
fekete föld és fekete fák,
fekete férfi, fekete nő és
fekete, fekete, fekete világ.
Áshatod íme, vághatod egyre
az anyagot, mely lusta, tömör,
fekete földbe, fekete hegybe
csap csak a csáklád, fúr be furód:
s mélyre merítsd bár tintapatakját
még feketébben árad, ömöl
nézd a fű magját, nézd a fa makkját,
gerle tojását, csíragolyót,

fekete, fekete, fekete
fekete kelme s fekete elme,
fekete arc és fekete gond,
fekete ér és fekete vér és
fekete velő és fekete csont.
Más szín a napfény vendég-máza,
a nap a színek piktora mind:
fekete bellül a földnek váza,
nem a fény festi a fekete szint
karcsu sugárecsetével
nem:
fekete az anyag rejtett lelke,
jaj,
fekete, fekete, fekete.

Fekete ország

- szabálytalan tagolású, szöveggépe nem bomlik versszakokra
- stílusa szimbolista
- egy álom bemutatása
- nem csupán szín, hanem állapot: belső tartalmat jelöl

Fekete ország

- halmozás, ismétlés, alliteráció
- szó mágiájával él, a szó varázserejével, olyan a költemény, mint egy ráolvasás

Babits hatása

BÁTHORI CSABA

A lírikus 123 epilógja
Babits-parafrázisok

Báthori Csaba: IFJÚKORI ZSENGE

*Én csak magamról tudok verset írni,
mindig én szereplek minden dalomban:
a mindenséget szeretném lebírni,
de még magamon túl még nem jutottam.*

*S már úgy hiszem: nincs is kívülem semmi,
De ha volna is, azt csak Isten tudja.
Dohos szobában, négy fal közt senyedni
be nem szeretek: itt a tavasz újra!*

*Nem is bírom én föltörni a zárat,
csak kikukucskálok, s epedezem –
de nem látok át a sűrű ködön.*

*Ígyhát magamba fojtom én a vágyat,
vágyastól vágyik ő a lelkemen:
magamba bolygok s nézem a köldököm.*